

KRITIKA MILOŠE KOPECKÉHO

Takřka lavinovitě se v českých zemích rozšířil diskusní projev, který 5. května 1987 pronesl herec Miloš Kopecký na sjezdu Svazu českých dramatických umělců. Nebyl jediný. Podobně, i když méně rozhodně, vystoupil i slovenský spisovatel L. Feldek, a tóny kritiky se ozvaly i jinde. Jen novináři na svých sjezdech mlčeli. To však je již tradiční postoj této nejvíce zkorumpované a na moci závislé kasty.

"Dnes je snad nejdůležitější, KDO k tomuto lidu hovoří," řekl Kopecký. "Příliš mnoho nadějí bylo už zklamáno a zklamané naděje vedou jen k zemdlenosti, únavě, lhostejnosti, apatii. V takové morální atmosféře, v takovém politickém klimatu můžete, máte-li poctivé úmysly, padnout vyčerpáním, ale nemůžete nic budovat. Jestliže tedy bereme věci doopravdy. Můj neklid má svůj původ v tom, že vidím stále tytéž, staré, známé, truchlivé postavy, jak už jsou zase pohotově připraveny se stejně rozhořelými zraky a prsním patosem, se kterým stačili tolik dobrých věcí pokazit, hlásat nová pojetí a tvářit se, že stačí novým požadavkům. Nestačí."

Netřeba doplňovat, o kom se to hovoří. Na to ostatně odpovídá i další pasáž Kopeckého vystoupení; v němž vyzývá protagonisty včerejška, aby odešli z politické scény: "Odejdete-li včas, to jest hned, může vám být ještě poděkováno. Neučiniíte-li tak sami, z vlastní jasnozřivosti, odejdete sice o něco později, ale odejdete, nepochybuje o tom, stejně; jenže ne už důstojně, nýbrž jako komické figury. Jestliže osud socialismu leží vám tak na srdci, jak stále ujišťujete, máte skvělou příležitost pro ten socialismus něco kloudného udělat a výrazně mu prospět; odejít."

Záhy se ozval jeden z těch, jemuž byla tato výzva určena. Alois Indra někdejší předseda dělnické-rolnické revoluční vlády ze srpna 1968, na sjezdu Svazu čs. výtvarných umělců, že "máme co dělat s čistokrevným maloměšťáckým radikálismem...Právě pro měšťácké radikály je typické tvrdit, že se "u nás nic neděje", dokud nevidí padat hlavy. Ze svých osobních mindráků dělají celosvětovou epidemii a nejednou označují vlastní přetváрку za "schizofrenii národa". Poštěkávají i menší psíci. reditel televize Zelenka nazval Kopeckého projev protisocialistickým a jeho dramaturgové a redaktoři již škrtili několik připravovaných pořadů, jichž se měl zúčastnit Kopecký...

Mnohé symptomy však naznačují, že to Kopeckým neskončí. Záhy se dočkáme i dalších podobných kritických projevů. A doufejme, že nejen slov, ale i prvních činů. Česká kultura po desetiletí trázněná a umlčována si to zaslouhuje.

SEVERUS

KDO BYDLÍ POK BUBLOVI?

Český hokejista Bubla se zapletl do ošklivé aféry s drogami a byl za to v Rakousku odsouzen. Před svým odjezdem si postavil skvělou moderní vilu v Praze v Bráníku. A víte, kdo ji obsadil? Rodina konzolidačního ideologa a jednoho z hlavních konzervatistů Jana Fojtíka. Získal vilu ze zvláštního fondu spravovaného bezpečností, která do něho shromažďuje veškerý majetek osob odešlých do zahraničí, jejich domy, šperky, obrazy... Fojtík předal bránickou vilu i se zařízením své dceři a její rodině.

XYZ

x x x

Můžete hrozit,
lát i skučet.
Napsali jste si
sami účet.

IGNOTUS

x x x

Změní se to u nich? Ba ne.
Nepropadej zmatku!
Nový vítr sice vane,
však ze starých zedků.

IGNOTUS

"Poesie je krví svobody", napsal František Halas. Tímto citátem je uyá-
děn každý svazek básnické řady "Asyl", která ve strojopisech shromažďu-
je sbírky současných i zemřelých básníků našeho času. Naposledy tu vyšel
soubor posledních veršů Zdenka Kalisty psaných před jeho smrtí. Sbírká
s přebalem a třemi linoryty tak uzavírá Kalistovo dílo básněmi, jimiž
kóysí na počátku dvacátých let vešel do české literatury.